

Lektionsplanering

Ämne: Språk (exempelvis svenska, engelska, finska, spanska etc.)

Tema: Textanalys

Målgrupp: Vuxenutbildning, nivå B1 – B2

Lektionslängd: 90 minuter

Syfte: Lektionen är upplagd för att ge studerande praktisk förståelse för hur man genomför textanalys med fokus på att identifiera och tolka olika delar av en text. Genom att kombinera teori, diskussion samt individuellt arbete får studerande en bra grund för förståelse och innebörd av textanalys samt övning i att uttrycka sina egna tolkningar av en text.

Mål: Efter lektionen ska de studerande kunna

1. Analysera en text med fokus på språk, stil och innehåll
2. Identifiera och diskutera textens syfte, målgrupp och budskap
3. Reflektera över textens uppbyggnad, argumentation och eventuella retoriska tekniker.
4. Skriva en kort textanalys där de uttrycker egna tankar och reflektioner kring texten.

Material:

- Textutdrag (exempelvis en artikel, ett utdrag ur en roman, ett tal eller ett manuskript)
- Whiteboard / Smartboard + markörer
- Eventuellt dator / projektor för att visa texten
- Anteckningsmaterial för studerande

Struktur och innehåll

1. Introduktion till textanalys (10 minuter)

Vad? Introducera vad textanalys innebär och varför det är en viktig färdighet. Gå igenom bedömningskriterier ifall studerande får vitsord / kursintyg.

Aktivitet: Förklara vad textanalys handlar om (att förstå och tolka text samt dess uppbyggnad, innehåll och språk). Gå igenom de vanligaste aspekterna som ingår i en textanalys:

- Syfte och budskap
- Målgrupp
- Språk och stil
- Struktur
- Retoriska tekniker
- Lyft fram att textanalys även innebär att kunna resonera och argumentera för sina egna tolkningar

2. Läsning och första reflektion (15 minuter)

Vad? Studerande läser texten och gör en första reflektion kring innehåll och struktur.

Aktivitet: Dela ut den valda texten

- Studerande läser texten individuellt. Be dem markera delar av texten som verkar viktiga eller intressanta, samt be dem skriva ner korta tankar kring textens budskap och författarens syfte.
- Ge studerande 5 – 10 minuter tid att läsa

Lära och leda

3. Gruppdiskussion (20 minuter)

Vad? Diskutera textens innehåll och börja analysera de aspekter som är viktiga för en djupare förståelse.

Aktivitet: Efter läsningen, be studerande att dela med sig av sitt första intryck. Diskussionen leds av undervisande lärare, men studerande uppmuntras diskutera och ge exempel från texten. Skriv upp svaren på tavlan under kategorier:

- Vad handlar texten om?
- Vilken ton används? (formell, humoristisk, allvarlig osv.)
- Vem är textens målgrupp?
- Vilka språkliga medel används för att påverka läsaren? (metaforer, retoriska frågor, upprepningar osv.)

4. Djupare analys – Fokus på retoriska tekniker (20 minuter)

Vad? Ge studerande verktyg för att analysera och identifiera retoriska tekniker och språkliga val i texten.

Aktivitet: Gå igenom de tre grundläggande retoriska teknikerna

- Ethos
- Pathos
- Logos
- Be studerande hitta på konkreta exempel på dessa tekniker och diskutera hur de påverkar läsaren.
- Skriv upp några exempel på tavlan och diskutera som helgrupp.

5. Individuell analys och skrivövning (20 minuter)

Vad? Låt studerande tillämpa sin textanalys genom att skriva en egen kort analys av texten.

Aktivitet: Ge studerande en skrivuppgift där de ska analysera texten utifrån de olika aspekterna som diskuterats under lektionen.

- Vilken målgrupp riktar sig texten till?
- Hur används språket för att skapa effekt?
- Vilken struktur har texten, hur påverkar den läsarens förståelse?

Låt studerande skriva en kort analys (ca 10 – 15 meningar). Under skrivandet går läraren runt och handleder samt ger individuell feedback.

6. Avslutning och sammanfattning (5 minuter)

Vad? Summera lektionen och ge studerande möjlighet att ställa frågor.

Aktivitet: Sammanfatta kort de viktigaste från lektionen, vikten av att förstå textens syfte, målgrupp, struktur och retoriska tekniker. Be studerande dela med sig av sina tankar om vad de tyckte var lätt / svårt i analysen.